

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Deciżjoni Nru 2815

Illum 8 ta' April, 2022

Kaz Numru 3947/JG

Fil-Kwistjoni tax-xogħol

Bejn

Anthony Gambin (KI 121256M)

U

Kandja Construction Ltd (C 86673)

Dwar: Tkeċċija mill-impjeg allegata li hi ingusta

Chairman: Is-Sur Joseph Gerada FCIPD, M.A.(Mediation), IUKB Suisse, Dip.Applied Soc.Stud. MAAT

Introduzzjoni

Il-każ kien riferut lit-Tribunal Industrijali permezz ta' rikors datat 8 ta' Marzu, 2021 permezz tal-Avukat David Gatt f'isem Anthony Gambin (KI 121256M). Min-naħa l-oħra i-soċjetà Kandja Construction Ltd (C86673) irrispondit fit-30 ta' April, 2021 permezz tal-Avukatessa Lorna Mifsud Cachia.

Fir-rigward tal-Artiklu 78 tal-Kap 452 tal-liġijiet ta' Malta, it-Tribunal ma setax jiddeciedi l-każ fil-perjodu stipulat mil-liġi minħabba d-diversi differimenti mitluba mill-partijiet.

Ir-rikorreni s-Sur Anthony Gambin beda l-impjieg tiegħu mas-soċjetà intimata jġifieri Kandja Construction Ltd fit-29 ta' Ottubru, 2018 fuq kuntratt indefinit bħala *site supervisor* għall-proġett tal-Caritas Malta biex jinbena ċentru għar-riabilitazzjoni mid-droga għal żgħażaġħ taħt is-16-il sena.

F'Jannar tal-2021 id-direttur tas-soċjetà s-Sur Renato Vidal informa lir-rikorreni li mill-15 ta' Jannar, 2021 ma kellux jirrapporta aktar għax-xogħol għaliex l-impjieg tiegħu kien terminat. L-esponent jgħid li dan sar bla raġuni valida u għaldaqstant, talab lit-Tribunal Industrijali sabiex jordna lis-soċjetà intimata sabiex tħallas kumpens xieraq għat-tkeċċija ingusta tiegħu.

Min-naħa l-oħra, is-soċjetà intimata tikkontendi li t-terminazzjoni tal-impjieg kien dovut għal raġuni ta' "*redundancy*" u għaldaqstant talab lit-Tribunal Industrijali jiċhad it-talbiet kollha tar-rikorreni.

Fatti tal-każ

Ir-rikorreni kien dam jaħdem mas-soċjetà intimata sentejn u tliet xhur. Hu kien jaħdem bejn il-ħinijiet tas-7.00am sal-4.00pm mit-Tnejn sal-Ġimgħa. Ix-xogħol tiegħu bħala *site supervisor* kien jikkonsisti fis-segwenzi; jirreġistra kull vettura u persuna li jaċċedi għal compound Ta' Kandja Construction Ltd fuq il-proprjetà tal-Caritas Malta, jirreġistra l-materjal ta' konstruzzjoni li jiġi mdaħħla bħala konkors, ġebel u materjali ieħor użat għall-konstruzzjoni u materjal użat għall-installazzjonijiet. Din ir-reġistrazzjoni kienet issir fuq formoli mogħtija lilu mis-Sur Calleja impjegat tal-Construct Furniture li s-sid tagħha kien s-Sur Valerio Camilleri wieħed mid-diretturi ta' Kandja Construction Ltd. Ir-rikorreni jgħid li anki meta dawn il-formoli ma baqgħux jiġu, hu kien jirreġistra x-xogħol b' mod elettroniku fuq il-komputer mogħti lilu mill-kumpanija Kandja Construction Ltd.

Kien qisu għajnejn id-direttur fuq il-post tax-xogħol u kien iżomm dokumentazzjoni u logs tal-affarijiet – seduta 11 ta' Ġunju, 2021 paġna 4 u 5.

Il-sit ma kellux il-facilità ta' "*close circuit cameras*" però r-rikorrent jgħid li sakemm kien terminat mix-xogħol qatt ma' kien hemm rapporti ta' serq jew oġġetti jogħsfu mis-sit bl-eċċezzjoni meta d-diretturi ta' Kandja Construction Ltd s-Sur Renato Vidal u s-Sur Simon Muscat verbalment qalulu biex jikxef lil min allegatament kien seraq xi oġġetti. Is-Sur Anthony Gambin jgħid li hu ma kellux ħjiel ta' dan is-serq u wisq anqas min setgħet kienet il-persuna responsabbli.

Xahar wara s-Sur Gambin jgħid li l-impjieg tiegħu ġie terminat imma mhux qabel ma' kellu laqgħa mad-direttur s-Sur Renato Vidal. Dan tal-ahhar qallu li jekk mhux sa jitkellem dwar min kien li seraq mis-sit ta' Kandja Construction Ltd, ir-rikorrent kien sa jsofri konsegwenzi koroh. Minkejja li s-Sur Gambin sostna li ma kellu ebda informazzjoni x'jgħaddi lis-Sur Vidal, dan tal-ahhar allegatament qallu biex minn nhar it-Tnejn 15 ta' Jannar, 2021 ma jirrappurtax aktar għax-xogħol għaliex l-impjieg tiegħu kien terminat u minfloku kien impjega lil xi ħaddieħor. F'dawn iċ-ċirkostanzi, s-Sur Gambin talab li jingħata in-notice period iżda jallega li s-Sur Vidal qallu li jekk jagħmel xi talba ta' dan it-tip kien sa jakkużah b'serq u jirrappurtah lill-Pulizija.

Ir-rikorrent jgħid li xi jiem wara li ġie terminat mix-xogħol, dehret persuna ġdida fuq is-sit ta' Caritas Malta li s-Sur Gambin jgħid li kienet il-persuna li s-Sur Renato Vidal qal li ha tidħol taħdem minfloku.

Min-naha l-oħra, is-soċjetà tgħid li kienet impjegat lis-Sur Gambin għal madwar sena sakemm jitlesta l-proġett taċ-ċentru tal-Caritas. Tgħid ukoll li l-prestazzjoni tar-rikorrent fuq ix-xogħol kienet fqira ħafna u kien dejjem sejjer għall-agħar. Madanakollu, is-soċjetà ma riditx tiegħu passi dixxpilinarji kontra tiegħu u twaqqfu mix-xogħol għaliex dejjem ħennet għalih.

Is-soċjetà tgħid li kienet rebħet tender għal proġett ta' ċentru ta' riabilitazzjoni mid-droga ta' Caritas Malta. Iżżid li minħabba li x-xogħol ta' kostruzzjoni kien tlesta, kien wasal iż-żmien li jintemm il-proġett. Tgħid li kien fadal biss "snag list" li s-soċjetà tispjega li ma kienx jimmerita illi jkun hemm persuna impjegata

biex tiegħu hsieb il-materjal u d-dħul fis-sit bil-materjal għaliex il-volum kien naqas hafna. Minħabba f'hekk is-soċjetà tgħid li offriet xogħol alternattiv ta' tindif fuq is-sit sakemm is-soċjetà esponenti tiġi biex toħroġ mis-sit. Madanakollu s-soċjetà tgħid li r-rikorrent rrifjuta din l-offerta. Is-soċjetà tispjega li minħabba f'hekk ma kellha l-ebda alternattiva ħlief li tagħmel lir-rikorrenti s-Sur Gambin "*redundant*".

Is-soċjetà żżid li hi qatt ma impjegat persuna ġdida minflok ir-rikorrent. Tgħid li fil-verità s-soċjetà esponenti kultant tqabbad handyman sabiex jagħlaq is-*snag list* però dan huwa handyman illi joffri servizzi ta' handyman u xejn iżjed, xogħol illi m'għandu x'jaqsam xejn max-xogħol illi ried jagħmel ir-rikorrenti u fuq kollox, huwa xogħol illi allegatament l-istess rikorrenti ma riedx jagħmel.

Konsiderazzjonijiet

It-Tribunal kellu quddiem sitwazzjoni fejn is-soċjetà kienet qed tgħid li tterminat l-impjeg tas-Sur Gambin għal raġunijiet ta' *redundancy* filwaqt li r-rikorrent jargumenta li s-sensja kienet biss skuża biex jeħilsu minnu għaliex ridu minnu informazzjoni dwar allegat serq li hu ma kienx f'pożizzjoni li jagħti.

Għalhekk it-Tribunal ried jevalwa jekk il-kundizzjonijiet li jikkostitwixxu sensja kinux preżenti jew le u x'kienu iċ-ċirkostanzi fil-perjodu qabel ingħatat is-sensja lis-Sur Gambin.

Terminazzjoni ta' sensja (*redundancy*)

Kapitlu 452 tal-Ligijiet ta' Malta ma jagħtux definizzjoni ta' sensja "*redundancy*" iżda l-ġurisprudenza Maltija u barranija toffi għarfien sostanzjali dwar dan.

Sensja ġenwina sseħħ meta s-sensja hija dovuta għal fatt li minn iħaddem għandu bżonn numru anqas ta' ħaddiema biex isir xogħol ta' ċertu tip jew li ma jkunx għadd hemm il-bżonn tal-ħaddiema kollha għax-xogħol rikjest.

Għalhekk biex sensja tingħata b' mod ġust, min iħaddem irid jistabilixxi li r-rwol tal-ħaddiem jew ħaddiema milquta verament spiċċat jew sa tispicċa. Fil-liġi Ingliża, sensja “*redundancy*” hija meqjusa bħala terminazzjoni speċjali ta' impjieg li jseħħ meta hemm il-bżonn li jitnaqqsu l-ħaddiema. F'dan ir-rigward, impjegat hu meqjus bħala “*redundant*” meta:

- 1 minn iħaddmu waqqaf jew sa jwaqqaf in-negozju,
- 2 li r-rikjesti mitluba minn ħaddiem jew ħaddiema biex jagħmel ċertu tip speċjali ta' xogħol jew spiċċa jew sa jispiċċa mil-lokalità fejn kien qed isir.

Biex terminazzjoni tal-impjieg għal raġuni ta' sensja '*redundancy*' tkun konsiderata, il-prinċipal irid jonqoslu x-xogħol u jispiċċa b'ħaddiema żejda.

Ma' dan il-prinċipal ikun irid jinforma u jipprepara lill-ħaddiema li jkunu sa jingħataw is-sensja, joffri taħriġ u fejn possibbli joffri xogħol alternattiv filwaqt li jeżerċita sensitività mall-ħaddiema milquta fi żmien li normalment ikun diffiċli għalihom.

L-allegazzjoni ta' serq

It-Tribunal beda biex ħares lejn il-kwistjoni tal-allegat serq minn fuq il-lant tax-xogħol. Jidher li s-sit ma kellux imħażen biex l-affarijiet jinħażnu b' sigurta, kien hemm diversi ċwieviet għand diversi individwi li kellhom aċċess għax-xatba tas-sit filwaqt li s-sit anqas kellu *close circuit camera* biex jikkontrolla min daħal u min ħareġ mis-sit wara il-ħin regolari tax-xogħol. F'dan il-perjodu huwa evidenti mix-xhieda li xi wħud mid-diretturi nnotaw li kien naqas xi materjal minn fuq is-sit u jidher li kellhom is-suspetti tagħhom – seduta tat-3 ta' Settembru, 2021 paġna 10.

Ma' dan wieħed iżżid li l-allegat serq seta' sar wara l-erbgħa u nofs ta' waranofsinhar meta r-rikorrent ikun ilu nofs siegħa li spiċċa mix-xogħol. Fid-dawl ta' dan, ir-rikorrent kien ġustifikat jistqarr li hu ma setax ikollu informazzjoni dwar l-allegat serq wara li hu jkun spiċċa mix-xogħol. Huwa b'saħħtu wkoll l-argument tiegħu li hu qatt ma kellu rapport ta' serq waqt li hu

kien fuq xogħlu u wisq anqas ingħata xi warnings dwar dan mingħand is-soċjetà.

Minkejja dan, ir-rikorrent jgħid li f'konverżazzjoni li kellu mas-Sur Vidal ftit jiem qabel tkeċċa mix-xogħol, dan tal-aħħar insista li s-Sur Gambin għandu jgħid min seraq il-materjal u r-rikorrent jzid li kien mhedded b'konsegwenzi kemm-il darba dan ma jsirx. Fost dawn il-konsegwenzi kien hemm li s-Sur Gambin jigi akkużat hu stess b'serq kemm-il darba jazzarda jitlob ħlas għan-notice period tat-terminazzjoni mix-xogħol –

“jekk tipprova tiġġieled għan-notice qalli niftaħlek kawża għal serq”.

Fil-fatt l-ebda evidenza ma tressqet mis-soċjetà biex turi li dan il-ħlas għamlitu u għalhekk dan il-fatt jagħti kredibilità l-istqarrija tar-rikorrent.

Ħaddiem ġdid

Is-Sur Gambin iżid għid li fl-istess konverżazzjoni, is-Sur Vidal infurmah li kien sab lil xi ħaddieħor għal minfloku –

“ tidħolx nhar it-Tnejn qalli ġibt lil xi ħadd flokok”.

It-Tribunal jinnota li minkejja li s-*snag list* hija kollezzjoni ta' tiswijet zgħar li jhallu warajhom ħaddiema oħra, is-Sur Vidal ingaġġa persuna ġdida biex tagħmel din *“is-snag list”* tmien xhur qabel ma kien konsenjat il-proġett fil-15 ta' Settembru, 2021 lil Caritas Malta u biss jiem wara li s-Sur Gambin spiċċa mill-impjieg.

Wieħed ma jistax ma jinnotax il-fatt li s-soċjetà ingaġġat handyman biex jagħmel is-*snag list* daqstant kmieni meta kien għad fadal xogħol xi jsir minn ħaddiema oħra u fl-istess ħin tant viċin it-terminazzjoni tal-impjieg tar-rikorrent. Dan jagħti kredibilità lil-istqarrija tas-Sur Gambin meta qal li fil-konverżazzjoni li kellu mas-Sur Vidal, dan tal-aħhar qallu li kien sab persuna oħra minfloku.

Filwaqt li s-Sur Vidal jiċhad li nqal dan id-diskors – seduta tat-3 ta’ Settembru, 2021, ir-rikorrent baqa’ konsistenti f’diversi interventi li dan id-diskors intqal lilu fl-okkażjoni imsemmija.

Xogħol alternattiv

Is-soċjeta’ tgħid li offriet xogħol alternattiv ta’ tindif però li nafu dwar din l-offerta huwa mix-xhieda tas-Sur Vidal meta qal li kien hemm xi kmamar li kellhom bżonn tindifa u s-Sur Vidal talab lis-Sur Gambin biex jagħmel dan ix-xogħol; nikkwota *“għalissa biex tagħmel naqra oħra”*. Kien hemm ukoll ix-xhieda tas-Sur Muscat tal-11 ta’ Ġunju, 2021 meta f’xi okkażjonijiet oħra kien jitlob lir-rikorrent biex inaddaf –

“Ġieli kienu ħa jiġu l-kbar tal-Caritas u hekk ngħidilhom ejja ħa nikinsu u nnaddfu naqra, ingaġġlu jmur igib l-ixkupa biex nikinsu naqra, dan mhux qed intih xi xogħol ta’ xi cleaner kuljum inaddaf, kont ngħidlu ġib xkupa biex forsi jekk għandna bżonn nikinsu naqra”.

Din l-offerta ta’ xogħol ma kienet xejn għajr tentattiv biex max-xogħol regolari li kellu s-Sur Gambin jiżdid ukoll it-tindif u għalhekk it-Tribunal jikkonkludi li din hekk imsejja *“offerta ta’ xogħol”* b’ebda mod ta’ tista’ titqies bħala offerta serja ta’ impjieg alternattiv.

Prestazzjoni fuq il-post tax-xogħol

Is-Sur Vidal jgħid li xejn ma kien kuntent bil-prestazzjoni tax-xogħol tas-Sur Gambin. Anzi filwaqt li fid-dikjarazzjoni tal-każ, is-soċjetà tgħid li r-raġuni għaliex qatt ma ħadu passi dixxiplinarji kontra s-Sur Gambin kien li s-soċjetà esponenti dejjem ħennet għalih u ma riditx titfgħu f’nofs it-triq bla għexien, fis-seduta tal-11 ta’ Ġunju, 2021 l-istess soċjetà tgħid ħaġa oħra. Tgħid li ma kienx vallapena li għal tliet jew sitt xhur idaħħlu sostitut għaliex kif qalet l-istess soċjetà *“għaliex min għandek taf, lil min ħa ddaħħal ma tafx”*. Minkejja dan, qatt ma nħarġet xi ittra ta’ warning mingħand is-soċjetà għar-rikorrent dwar xi nuqqasijiet ta’ dan tal-aħħar.

Mill-provi mressqa it-Tribunal jinnota li s-Sur Gambin kien iżomm records dettaljati kemm manwalment u anki b'mod elettroniku, tal-materjal kollu li jidhol u joħroġ mis-sit. Mix-xhieda jidher li dan ix-xogħol ta' kontrol kien isir sewwa, iżda f'ebda ħin is-soċjetà ma tagħmel referenza għal dawn ir-records biex turi li ċċekkjat u vverifikat dak li kien qed jirrapportalha s-Sur Gambin.

Kuntratt tax-xogħol

F'dan il-każ, il-kuntratt tax-xogħol ma ġiex ipprezentat mis-soċjetà imma nafu li kien wieħed full time indefinit skont ir-records tal-Jobs Plus, fir-rwol ta' *site supervisor* fuq il-proġett tal-Caritas Malta. Kemm is-soċjetà u kemm ir-rikorrent jgħidu li dan il-kuntratt kellu jibqa' fis-seħħ sakemm jispiċċa l-proġett. Dikjarazzjoni tal-każ tas-soċjetà u anki tar-rikorrent.

Is-Sur Muscat, Direttur ieħor tas-soċjetà fix-xhieda tiegħu tal-11 ta' Ġunju 2021 pagna 7 jiddeskrivi l-proġett bħala construction u *finishings* sakemm ikun iffinit b'kollox. Spjega li fuq il-lant tax-xogħol kienu jidhlu l-kuntratturi u anki s-sub contractors inkluż dawk tal-*finishings* filwaqt li parti mix-xogħol tar-rikorrent kien li jirreġistra kulma jidhol u joħroġ. Dan kien konfermat mid-Direttur l-ieħor, is-Sur Renato Vidal fix-xhieda tiegħu tal-11 ta' Ġunju, 2021 - "*Mela kellna tender 1 u tender 3. L-ewwel wieħed kien il-building u tender 3 kien il-finishing*". Dan jindika li l-proġett kellu fazijiet differenti kemm dak ta' konstruzzjoni u kemm ta' *finishings*.

L-andament tax-xogħol

Fl-istess xhieda tal-11 ta' Ġunju, 2021, is-Sur Vidal jgħid li x-xogħol tal-bini kien lest għajr għal xi 3% jew 5% filwaqt li tender 3 - "*avvanza ħafna, naħseb li qegħdin 85% to 90%*". Infatti jkompli għid f'pagna 4 li filwaqt li l-proġett għadu mhux magħluq għaliex għadd fadal xi jsir, fl-istess ħin jgħid li m'għandux bżonn aktar ix-xogħol li kien jagħmel is-Sur Gambin.

Fix-xhieda tiegħu tas-26 ta' Novembru 2021, is-Sur Adrian Callus li kien impjegat ma' terzi fuq l-istess lant tax-xogħol, jgħid li meta r-rikorrent spiċċa mix-xogħol il-binja kienet tlesti iżda kien għadd hemm kmamar *li*

“la kienu imkaħħla, la kien hemm torba u anqas tqiegħed il-madum”.

Is-Sur Callus jgħid li ma kien hemm xejn minn dan.

Għalhekk it-Tribunal jinnota li meta r-rikorrent tkeċċa mix-xogħol il-binja kienet tlestet sa ċertu punt għaliex kien għadd fadal xi xogħol xi jsir inkluż tikħil u tqiegħid tal-madum minbarra l-finishings li ġew aktar tard. Barra minn hekk sal-11 ta' Ġunju 2021, il-proġett fl-intier tiegħu ma kienx għadu lest lanqas, għalkemm kien avvanzat ħafna. Minkejja dan is-Sur Vidal jgħid li ħass li kellu jgħid li l-kuntratt tax-xogħol tar-rikorrent għaliex jgħid li r-rwol tas-Sur Gambin kienet spiċċat.

It-Tribunal ifakkar li s-Sur Gambin ma kienx impjegat mas-soċjetà sakemm titlesta l-binja imma sakemm jitlesta il-proġett jgħid li jitlestew ukoll il-finishings li kellhom jibdew wara li tkun lesta il-binja. It-Tribunal ifakkar li d-Direttur is-Sur Renato Vidal iddeskriva r-rwol tar-rikorrent *“qisu għajnejn id-direttur fuq il-post tax-xogħol”* u f'dan is-sens ebda direttur ma jneħħi għajnejh minn fuq il-proġett qabel ma jkun tlesta kollu u konsenjat.

Għaldaqstant it-Tribunal isib li l-proġett ta' ċentru ta' riabilitazzjoni kien għadu mhux lest meta r-rikorrent kien terminat mill-impjeg, ir-rwol ta' site supervisor kienet għad ma spiċċatx għaliex il-proġett kien għadu mhux konsenjat lill-klijent u għalhekk effettivament mhux mitmum. Għalhekk it-Tribunal ma jistax jaċċetta d-difiza tas-soċjetà li t-tkeċċija kienet effett ta' *“redundancy”*.

Decizjoni

Wara li t-Tribunal eżamina u evalwa d-dikjarazzjoni tal-każ, testimonjanzi, dokumenti u sottomissjonijiet tal-partijiet u wara konsiderazzjoni ta' dawn, it-Tribunal, wara li ħares lejn l-elementi tal-każ fit-totalità u l-komplessità tagħhom, jiddeċiedi li s-Sur Anthony Gambin kien terminat mix-xogħol ingustament u għalhekk mhux skont il-liġi.

Kumpens

Għalhekk is-soċjetà Kandja Construction Ltd (C86673) għandha tħallas kumpens lis-Sur Anthony Gambin is-somma ta' tmien t'elef, tmien mija u erbgħa u għoxrin euro (€8,824) li hija magħmula minn xahar salarju €1,103 multiplikat għal tmien (8) xhur sa meta l-proġett kien konsenjat lil Caritas Malta. Is-somma għandha titħallas fi żmien tmien (8) ġimgħat minn din id-deċiżjoni.

L-ispejjeż tal-kawża taż-żewġ partijiet huma a karigu tas-soċjetà intimata jiġifieri Kandja Construction Ltd.

(iffirmat)

Joseph Gerada
Chairman

VERA KOPJA

Graziella Spiteri
Ghas-Segretarju